

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న పరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ కోభ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, చైత్ర మాసం

- 339

బహుళ విదియ - 25.04.2024

విశాఖ - గురువారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,చత్వారింశస్సర్గ,శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

పితా హి రాజా కాకుత్స్థః శ్రీమాన్ సన్నస్తదాఽ భవత్ ।
పరిపూర్ణశృశీ కాలే గ్రహేణోపప్లుతో యథా ॥ 40.30 ॥

స చ శ్రీమానచిన్త్యాత్మా రామో దశరథాత్మజః ।
సూతం సశ్చోదయామాస త్వరితం వాహ్యతామితి॥ 40.31 ॥

రామో యాహీతి సూతం తం తిష్ఠేతి స జనస్తదా ।
ఉభయం నాశకత్ సూతః కర్తుమధ్వని చోదితః ॥ 40.32 ॥

నిర్గచ్ఛతి మహాబాహౌ రామే పౌరజనాశ్రుభిః ।
పతితైరభ్యవహితం ప్రశశామ మహీరజః ॥ 40.33 ॥

రుదితాశ్రుపరిద్యూనం హాహాకృతమచేతనమ్ ।
ప్రయాణే రాఘవస్యాసీత్ పురం పరమపీడితమ్ ॥ 40.34 ॥

సుప్రావ నయనైస్త్రిణామ్ ఆశ్రమాయాససమ్భవమ్ ।
మీనసంక్షోభచలితైః సలిలం పఙ్కజైరివ ॥ 40.35 ॥

దృష్ట్వా తు నృపతిః శ్రీమాన్ ఏకచిత్తగతం పురమ్ ।
నిపపాతైవ దుఃఖేన హతమూల ఇవ ద్రుమః ॥ 40.36 ॥

తతో హలహాలాశబ్దః జఙ్ఘే రామస్య పృష్ఠతః ।
నరాణాం ప్రేక్ష్య రాజానం సీదంతం భృశదుఃఖితమ్ ॥ 40.37 ॥

హా రామేతి జనాః కేచిత్ రామమాతేతి చాపరే ।
అంతఃపురం సమ్పృద్ధం చ క్రోశంతః పర్యదేవయన్ ॥ 40.38 ॥

అన్వీక్షమాణో రామస్తు విషణ్ణం భ్రాన్తచేతసమ్ ।
రాజానం మాతరం చైవ దదర్శానుగతౌ పథి ॥ 40.39 ॥

స బద్ధ ఇవ పాశేన కిశోరో మాతరం యథా ।
ధర్మపాశేన సంక్షిప్తః ప్రకాశం నాభ్యుదైక్షత ॥ 40.40 ॥

పదాతినౌ చ యానార్హౌ అదుఃఖార్హౌ సుఖోచితౌ ।
దృష్ట్వా సంఛోదయామాస శీఘ్రం యాహీతి సారథిమ్ ॥ 40.41 ॥

న హి తత్ పురుషవ్యాఘ్రుః దుఃఖదం దర్శనం పితుః ।
మాతుశ్చ సహితుం శక్తః తోత్రార్దిత ఇవ ద్విపః ॥ 40.42 ॥

ప్రత్యగారమివాయాన్తి వత్సలా వత్సకారణాత్ ।
బద్ధవత్సా యథా ధేనుః రామమాతాఽభ్యధావత ॥ 40.43 ॥

తథా రుదన్తిం కౌసల్యాం రథం తమనుధావతీమ్ ।
క్రోశన్తిం రామ రామేతి హా సీతే లక్ష్మణేతి చ ॥ 40.44 ॥

రామలక్ష్మణసీతార్థం ప్రవన్తిం వారి నేత్రజమ్ ।
అసకృత్ ఘైక్షత స తాం నృత్యన్తిమివ మాతరమ్ ॥ 40.45 ॥

తిష్ఠేతి రాజా చుక్రోశ యాహి యాహీతి రాఘవః ।
సుమన్తస్య బభూవాత్మా చక్రయోరివ చాన్తరా ॥ 40.46 ॥

నాశ్రౌషమితి రాజానమ్ ఉపాలబ్ధోఽపి వక్ష్యసి ।
చిరం దుఃఖస్య పాపిష్ఠమ్ ఇతి రామస్తమబ్రవీత్ ॥ 40.47 ॥

రామస్య స వచః కుర్వన్ అనుజ్ఞాప్య చ తం జనమ్ ।
వ్రజతోఽపి హయాన్ శీఘ్రం ఛోదయామాస సారథిః ॥ 40.48 ॥

న్యవర్తత జనో రాజ్ఞః రామం కృత్వా ప్రదక్షిణమ్ ।
మనసాప్యశ్రువేగైశ్చ న న్యవర్తత మానుషమ్ ॥ 40.49 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ భస్మస్థో ధ్యేనమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రీయం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్తహస్తాస్థో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాస్థాస్థో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

